

Bestyrelsen
Sct. Mariæ Skole
Valdemarsgade 14
Postboks 1522
9100 Aalborg

Eksternt tilsyn med Sct. Mariæ Skole 2017

23.11.2017

Tilsynet med Sct. Mariæ Skole, skolekode 851 053, er foretaget af certificeret tilsynsførende Bent Bengtson, Aalborg.

Tilsynserklæringen er udfærdiget i henhold til den skabelon, der er udsendt og anbefalet af Certificeringsudvalget for tilsynsførende. En skabelon, der kommer rundt om de lovmæssige vurderingskrav.

Tilsynet er gennemført ved overværelse af undervisningen torsdag den 2. november 2017. Tilsynet er desuden gennemført ved samtaler med skolens ledelse og lærere og elever samt ved gennemsyn af undervisningsmidler og skolens hjemmeside.

Skolen har undervisning i børnehaveklassen – 10. klasse. Under besøget overværede jeg undervisning i fagene dansk, matematik, fysik, engelsk og geografi på forskellige klassetrin.

Skolen har ikke i det forgangne regnskabsår modtaget donationer på mere end kr. 20.000 eksklusiv moms. Hverken fra navngivne eller anonyme donatorer (lovpligtig oplysning).

Tilsynsrapporten er udarbejdet på grundlag af overværelse af undervisningen i et omfang, der svarer til kravene i kapitel 3 i bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. samt på grundlag af ovennævnte samtaler. Disse samtaler har blandt andet drejet sig om de læseplaner, som undervisningen tager udgangspunkt i og de forskellige undervisningsmidler, som skolen anvender. Specielt samtalen med skolens ledelse har, ud over emnet undervisningsplaner/læseplaner, taget udgangspunkt i hele skolens tænkning om hverdagen og den fremtidige pædagogiske praksis.

Samtalen omhandlede også sammenhængen til folkeskolereformen og de mange pædagogiske tiltag, der finder sted i disse år. Og ikke mindst den samfundsmæssige udvikling som medspiller/modspiller til disse. Privatskolerne har gode muligheder for at navigere i alt dette og lave de bedste kombinationsmuligheder.

Forståelsen af skolens egen kultur, herunder den pædagogiske grundholdning og tænkning på skolen, drøftes med interesse hver gang. Endvidere vender vi opfattelserne af dannelsesbegrebet, som har så stor betydning for skolens daglige virke. Det afstedkommer rigtig gode snakke.

Afslutningsvis drøftede vi den udviklingsproces, som skolen undergår i disse år i organisatorisk og dermed også pædagogisk henseende. Spændende fremtidsmæssige perspektiver.

Mit tilsynsbesøg i indeværende skoleår har endnu en gang bekræftet, at Sct. Mariæ Skole er en meget velfungerende skole med et højt fagligt undervisningsniveau. Det er en rummelig skole med plads til forskellighed, og hvor der samtidig er fokus og opmærksomhed på dannelse og ordentlighed. Der er en fælles retning med mulighed for differentierede løsninger. Dette praktiserer man på bedste vis.

Som jeg har skrevet tidligere, er alle forudsætninger for at lykkes som skole til stede: En særdeles engageret, dygtig og tydelig ledelse som ved, hvad der skal til for at fastholde og udvikle den pædagogiske praksis. Et dygtigt personale, der sætter faglighed i højsædet og som samtidig formår at skabe undervisningssituationer, hvor der er ro til læring, og hvor det i alle samværssituationer understreges, at gensidig respekt og ordentlighed ikke er til diskussion. Et skolesamvær præget af varme, tydelig retning og nærvær.

Som ved tidligere besøg oplevede jeg også i år interesserede og videbegærlige elever, der meget gerne vil blive dygtige i de forskellige fag. Elever, der gerne vil bidrage med viden og løsninger, og som får mulighed herfor af lærerne. Med optimale læringsituationer som resultat heraf.

Tilsynserklæringen skal kunne svare på følgende:

Vurdering af elevernes standpunkt i dansk, engelsk og matematik?

Under mit besøg i starten af november overværede jeg som nævnt tidligere blandt andet undervisningen i dansk, engelsk og matematik på forskellige klassetrin. Endvidere har jeg gennemset elevernes undervisningsmidler i de pågældende fag samt nogle af deres færdige, faglige produkter. Jeg fik også en viden om de it-baserede programmer og portaler, der understøtter og supplerer det boglige grundmateriale. Endelig havde jeg en kort snak med lærerne om deres undervisningsplaner, specielt om den aktuelle sammenhæng i den undervisning, jeg overværede. Hvor langt er eleverne i de faglige læringsforløb, hvad gik forud og hvad følger efter?

Jeg har atter en gang konstateret, at eleverne på de forskellige årgange samlet set lever op til tidligere års præstationer i disse tre centrale fag. Det faglige niveau hos eleverne er gennemgående højt og de viser stor interesse for fagenes indhold, men selvfølgelig med den naturlige spredning i viden og færdigheder, som der altid vil være i faglig henseende i en klasse og i de forskellige klasser på tværs. Og på forskellige årgange i forskellige skoleår. Det faglige undervisningsniveau i disse fag er struktureret og didaktisk/metodisk velovervejnet, hvilket medvirker til hurtig og forståelig læring hos eleverne. Det er glædeligt at opleve.

Undervisningsmetoderne er effektive og varierede og giver derved gode muligheder for differentieret opgaveløsning. Fundamentet bliver sikkert grundlagt, og begrebsapparatet og overblik over fagenes elementer og metoder udmøntes flot op gennem årgangene. Det er åbenbart, at eleverne bliver dygtige på grund af lærernes overblik, målrettethed og tydelighed. Kombineret med den naturlige arbejdsro, der hersker i undervisningen.

Elevernes begrebsdannelse er på plads (sammenholdt med undervisningsplanernes krav og forventninger på de pågældende klassetrin), ligesom den faglige forståelse og faglige sprogbrug i de enkelte fag er meget tilfredsstillende. Eleverne behersker naturligt disse fags delelementer. Lærerne formår på konkret og forståelig vis at tydeliggøre for eleverne, hvad målet med undervisningen er i den givne situation. Hvad skal vi lære? Hvorfor? Hvordan? Dette er af stor betydning.

Der anvendes flerstrengede evalueringsformer, der jævnlige giver en indikation af elevernes faglige niveau.

Ser man på skolens karakterer i disse fag ved folkeskolens prøver i år (og de foregående år), kan man samlet set kun betegne disse som flotte. Endnu en tydelig indikation på den solide undervisning, der op gennem skoleårene i disse fag medvirker til at bibringe eleverne et flot afsluttende standpunkt og en god ballast at tage med ved indgangen til ungdomsuddannelserne.

Vurdering af, om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Mit tilsynsbesøg besøg i 2017 har atter givet mig anledning til at konkludere, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering på fornemste vis står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen er dedikeret, varieret og effektiv, og det faglige ambitionsniveau er højt. Jeg kan kun gentage og understrege, hvad jeg har oplevet tidligere: Der finder rigtig god læring sted i et struktureret og fagligt læringsmiljø præget ro og overskuelighed.

En af dokumentationsformerne for helhedsvurderingen er blandt andet, at elevernes karaktergennemsnit ved folkeskolens bundne prøver de senere år har ligget på cirka 9. Gennemsnittet for disse prøver i skoleåret 2016/2017 i folkeskolen var 7,0.

Skolen har valgt, at Undervisningsministeriets "Fælles Mål" er udgangspunktet for undervisningens mål og indhold. Herunder de nye kompetencemål samt videns- og færdighedsområderne. Fagrækken og fagenes placering på de enkelte klassetrin ligner også meget den, der er beskrevet i bilag 1 i forbindelse med folkeskolelovens paragraf 16.

Der er i det samlede skole- og undervisningstilbud også grund til at fremhæve skolens mange musiske aktiviteter, kulturelle arrangementer, skolerejser, fagsamarbejdet med gymnasieverdenen og

ikke mindst deltagelsen i sociale og velgørende aktiviteter. Dette supplerer på bedste vis det høje faglige niveau og medvirker til at udvikle ”hele” mennesker på skolen.

Mine snakke med lærerne underbygger det indtryk, jeg har fået ved gennemsyn af undervisningsmidlerne, at disse er valgt med omhu og grundighed. Grundbøger suppleres med andet relevant materiale, så man herved bedre kan nå målene med undervisningen. Brugen af elektroniske on-line programmer supplerer jævnligt de anvendte grundbøger. It-tekniske hjælpemidler anvendes naturligt i undervisningssituationerne, når de tydeligt og hurtigt fremmer målene med de forskellige læringssituationer.

Desuden:

Det er min opfattelse, at lærernes undervisning er karakteriseret ved et professionelt overblik (didaktisk, organisatorisk, metodisk), og at deres undervisning i høj grad matcher forventningerne til elevernes kunnen og lærelyst. Der er øje for både undervisningsmål og læringsmål. Der arbejdes udfordrende med et ambitiøst fagligt niveau, der kræver elevernes fulde fokus. Der er en god afvejning af forholdet mellem undervisning og selvstændigt arbejde. Eleverne er gode til at samarbejde og holde fokus, når de arbejder sammen.

Fremhæves må også undervisningens effektivitet, fordi eleverne hurtigt er parate til at modtage undervisning eller gå i gang med opgaverne. Ro, orden og ingen spildtid. God klasseledelse.

Skolens ønske om at uddanne fagligt dygtige elever i en varm og tryk skolekultur danner hele grundlaget for at give eleverne en faglig ballast, de kan bruge i deres fortsatte skolegang på eksempelvis en ungdomsuddannelse. Skolen forbereder eleverne til folkeskolens prøver på 9. klassetrin og 10. klassetrin og samarbejder med kommunens øvrige overbygningsskoler herom.

Det skal sluttelig nævnes, at skolen i 2017 er blevet godkendt som ”Cambridge Associate School”. Dette betyder, at eleverne i 9. klasse får tilbudt at aflægge en international anerkendt engelskprøve mod slutningen af 9. klasse. Mere herom på skolens hjemmeside.

Som tilsynsførende er det en god pædagogisk og menneskelig oplevelse at besøge skolen og overvære såvel undervisningen som opleve en skole, der er præget af dynamik, handlekraft, nærvær, holdninger og varme. Alt sammen med det primære formål at levere et godt stykke arbejde til gavn for elevernes fremtid.

Konklusion: På Sct. Mariæ Skole oplever man et samlet undervisningstilbud, der fuldt ud står mål med folkeskolens undervisning.

Vurdering af, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene?

Begrebet ”demokratisk dannelse” er blevet tilføjet i bekendtgørelsen til loven om friskolerne og de private grundskoler. Årsagen til dette er, at man ønsker, at alle frie grundskoler er præget af dette i deres skolekultur og arbejder med samtlige ovenstående begreber i skolehverdagen.

Disse begreber er særdeles kendetegnende for Sct. Mariæ Skole. Respekten for alles ret til at være sig selv er til stede blandt såvel elever som lærere. Dette præger både hverdagen og hele atmosfæren og stemningen på skolen.

Man kan ligefrem afspejle skolens kultur, dens hverdag og grundholdninger i ovenstående termer samt i begrebet ”ordentlighed”. Dette er stærkt medvirkende til, at eleverne hver dag får mulighed for at opleve en god tryghed og trivselssituation, der samtidig er en forudsætning for effektiv læring.

Skolen nævner mange steder (vedtægter, værdigrundlag, målsætning, antimobbepolitikken og i de pædagogiske principper) betydningen af arbejdet med elevernes dannelse og uddannelse til demokrati og ligeværd som en livsholdning. Der tales også om udvikling (i frihed) af hver enkelt elevs særlige potentiale. De skal udvikle mod til at kunne træffe etisk funderede valg, og man skal på skolen forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

”På Sct. Mariæ Skole vil vi gerne tilbyde en høj faglighed, men først og fremmest vil vi gerne som katolsk skole skabe et skoletilbud, hvor eleverne oplever nærvær, tryghed, omsorg og kærlighed. Vi ønsker et skolemiljø præget af kreativitet, glæde, fællesskab, forskellighed, tolerance og respekt.” (Citat af skoleleder Poul Erik Hovelsø på velkomstsiden).

Tydeligere kan det vist ikke siges. Og jeg kan kun understrege og bekræfte ved mine besøg gennem årene, at skolen i allerhøjeste grad lever op til de nævnte demokratiske og humanistiske intentioner.

Her følger eksempler på, hvordan arbejdet med begreberne praktiseres:

- Lærernes naturlige autoritet (og elevernes respekt herfor) bevirker, at dialogen og kommunikationen med eleverne bliver gensidig respektfuld. Dannelsesaspektet er ligeledes i centrum i tale/lytte situationerne i undervisningen. Der lægges vægt på respektfulde samværsformer, og fx gives der tid til at se nødvendigheden af at have en respektfuld dialog om det at markere sig i timerne og være deltagende. Det handler om betydningen af, at alle kan og bør byde ind med viden, holdninger og meninger.
- Eleverne er bevidste om skolens og klassernes samværsregler og taler ordentlig til hinanden og de voksne. Eleverne deltager ligeligt og ivrigt i eksempelvis debatter og meningsudvekslinger og er ikke bange for at udtrykke forskellige holdninger og have forskellige opmærksomhedspunkter. De giver hinanden plads og vil gerne bidrage til fællesskabet.
- Skoleårets gang med fejring/afholdelse af traditioner, de mange musik/kreative aktiviteter samt fællesskabet via morgensamlingerne medvirker i høj grad til at fremme elevernes alsidige udvikling og demokratiske sindelag.
- Der arbejdes med demokratiske og dannelsesmæssige emner i en del fag, herunder blandt andet i de humanistiske fag. Der oplyses, diskuteres, argumenteres, nuanceres og lyttes. Tolerance giver plads til uenighed.

- Der er ro og orden i og omkring undervisningen. God struktur og god klasseledelse, der giver mulighed for, at den enkelte bliver set og hørt hver dag.
- Personalet er meget nærværende og opmærksom på den enkelte elevs trivselssituation og arbejder bevidst med elevens selvindsigt.
- Skolens beskrevne antimobbepolitik medvirker til at holde fokus på det gode samvær.
- Skolens elevråd er jo i sig selv et demokratisk fænomen med indflydelse og involvering som nogle af formålene.
- Skolens elever deltager i rigtig mange aktiviteter hen over skoleåret. Det er aktiviteter, der har både et socialt sigte og hyppigt også et velgørende formål. Medvirker til en samfundsmæssig bevidsthed.
- Skolen lægger vægt på et godt og aktivt forældresamarbejde.
- Eleverne kommer med vidt forskellige sociale, religiøse og kulturelle baggrunde. Dette bidrager til menneskelig og kulturel mangfoldighed.

Vurdering af, om undervisningssproget er dansk, med mindre der er givet dispensation.

Undervisningssproget er dansk, og den faglige sprogbrug har et flot niveau. Der kommunikeres tydeligt og forståeligt, hvilket er med til at fremme den faglige indlæring.

Afsluttende betragtninger

Ovenstående betragtninger og vurderinger af Sct. Mariæ Skole udgør den sidste tilsynserklæring fra min side. En ændret lovgivning vedrørende det tidsmæssige omfang af en tilsynsførendes virke ved privatskolerne bevirker, at jeg ikke må fortsætte længere.

Jeg kunne skrive mange ord om min begejstring for skolen, og med et udtryk fra sportsverdenen ”kan jeg næsten ikke få armene ned” grundet min respekt for skolens flotte pædagogiske arbejde, som hvert år har stor betydning for de mange elevers fremtid. Sikke en videns- og dannelsesmæssig ballast, som skolen bibringer så mange børn og unge mennesker!

Jeg vil slutte min tilsynserklæring med mine konklusioner fra sidste år, for bedre kan jeg ikke udtrykke det:

Sct. Mariæ Skole er skole med tydelige holdninger til pædagogik, faglighed, samvær og omgangsformer. Hvor man konstant tilstræber at skabe en dejlig skolehverdag med fokus på lærdom, trivsel og tryghed. Præget af ordentlighed og udsyn. Og med varme og glimt i øjet.

Lykke til med at forankre og forandre den spændende skolemæssige udvikling og udfordring, der venter de kommende år. Det kan kun blive godt!

Bent Bengtson
Certificeret tilsynsførende